

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ THANH HOA

NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH
CẤP TỈNH CỦA TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ THANH HOA

NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH
CẤP TỈNH CỦA TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. BÙI QUANG TUẤN

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn này do tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn của Thầy giáo hướng dẫn khoa học PGS.TS. Bùi Quang Tuấn và không trùng lặp với bất kỳ luận văn hoặc công trình nào khác. Các tư liệu và số liệu sử dụng trong luận văn được thu thập từ các nguồn gốc đáng tin cậy.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Thị Thanh Hoa

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn PGS.TS. Bùi Quang Tuấn, người đã tận tình hướng dẫn và định hướng cho tôi trong việc hoàn thành công trình luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo Phòng Quản lý đào tạo sau đại học, các thầy giáo, cô giáo Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã có những góp ý quý báu và giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi cũng xin cảm ơn các cán bộ, công chức làm việc tại UBND tỉnh Thái Nguyên, Sở Kế hoạch và Đầu tư, Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên đã cung cấp số liệu và có những gợi ý giúp tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn lãnh đạo cơ quan nơi tôi đang công tác đã tạo điều kiện cho tôi được đi học nâng cao trình độ trong thời gian qua.

Tôi xin gửi lời cảm ơn gia đình, các bạn bè đồng nghiệp đã tạo điều kiện và giúp đỡ nhiệt tình để tôi có thể hoàn thành quá trình học tập và nghiên cứu tại Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Xin trân trọng cảm ơn.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Thị Thanh Hoa

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NĂNG LỰC	
CẠNH TRANH CẤP TỈNH.....	4
1.1. Một số khái niệm cơ bản về năng lực cạnh tranh cấp tỉnh.....	4
1.1.1 Khái niệm về năng lực cạnh tranh	4
1.1.2. Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh.....	6
1.1.3. Vai trò của chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh.....	7
1.1.4. Đặc điểm, phương pháp xây dựng PCI.....	7
1.1.5. Các yếu tố cấu thành nên chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh	9
1.2. Kinh nghiệm một số tỉnh về nâng cao năng lực cạnh tranh cấp tỉnh.....	15
1.2.1. Kinh nghiệm nâng cao chỉ số PCI của thành phố Đà Nẵng.....	15
1.2.2. Kinh nghiệm nâng cao chỉ số PCI của tỉnh Lào Cai.....	17
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra cho tỉnh Thái Nguyên.....	18
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	21
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	21

2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	21
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	21
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	21
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	22
2.3. Các tiêu chí nghiên cứu của năng lực cạnh tranh cấp tỉnh.....	23
Chương 3: THỰC TRẠNG VỀ NĂNG LỰC CẠNH TRANH CẤP	
TỈNH CỦA TỈNH THÁI NGUYÊN	25
3.1. Khái quát điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của tỉnh Thái Nguyên.....	25
3.1.1. Điều kiện địa lý, tự nhiên	25
3.1.2. Tình hình phát triển kinh tế - xã hội.....	30
3.2. Thực trạng về năng lực cạnh tranh cấp tỉnh của tỉnh Thái Nguyên.....	34
3.2.1. PCI Thái Nguyên trong tương quan cả nước và khu vực	34
3.2.2. Kết quả PCI của Thái Nguyên giai đoạn 2009-2013	36
3.3. Phân tích thực trạng các chỉ số ảnh hưởng đến năng lực cạnh tranh	
cấp tỉnh của tỉnh Thái Nguyên	38
3.3.1. Chi phí gia nhập thị trường	38
3.3.2. Tiếp cận đất đai và ổn định trong sử dụng đất	41
3.3.3. Tính minh bạch và tiếp cận thông tin.....	44
3.3.4. Chi phí thời gian để thực hiện các quy định Nhà nước	47
3.3.5. Chi phí không chính thức	49
3.3.6. Tính năng động và tiên phong của chính quyền tỉnh	51
3.3.7. Dịch vụ hỗ trợ doanh nghiệp.....	54
3.3.8. Đào tạo lao động	57
3.3.9. Thiết chế pháp lý.....	59
3.3.10. Cạnh tranh bình đẳng	61
3.4. Đánh giá những kết quả đạt được, hạn chế và nguyên nhân những	
hạn chế của PCI Thái Nguyên.....	64
3.4.1. Thành tích đạt được của PCI Thái Nguyên.....	64

3.4.2. Những hạn chế về năng lực cạnh tranh cấp tỉnh của Thái Nguyên và nguyên nhân.....	66
Chương 4: GIẢI PHÁP NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH CẤP TỈNH CỦA TỈNH THÁI NGUYÊN.....	70
4.1. Bối cảnh, quan điểm nâng cao năng lực cạnh tranh cấp tỉnh của tỉnh Thái Nguyên.....	70
4.1.1. Bối cảnh quốc tế.....	70
4.1.2. Bối cảnh trong nước.....	70
4.1.3. Quan điểm nâng cao năng lực cạnh tranh cấp tỉnh của tỉnh Thái Nguyên.....	72
4.2. Giải pháp nâng cao năng lực của tỉnh Thái Nguyên.....	72
4.2.1. Gỡ bỏ rào cản gia nhập thị trường cho doanh nghiệp.....	72
4.2.2. Tăng khả năng tiếp cận đất đai dễ dàng hơn và bảo đảm sự ổn định trong quá trình sử dụng đất.....	73
4.2.3. Tiếp tục tăng cường tính minh bạch và tiếp cận thông tin.....	74
4.2.4. Rút ngắn thời gian cho doanh nghiệp để thực hiện các quy định của Nhà nước.....	75
4.2.5. Giảm chi phí không chính thức.....	76
4.2.6. Phát huy tính năng động và tiên phong của chính quyền tỉnh.....	77
4.2.7. Tăng cường chất lượng các dịch vụ hỗ trợ doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh.....	78
4.2.8. Nâng cao chất lượng đào tạo lao động.....	80
4.2.9. Tạo niềm tin cho doanh nghiệp trong việc sử dụng các thiết chế pháp lý nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của mình.....	81
4.2.10. Tạo môi trường cạnh tranh bình đẳng giữa các loại hình doanh nghiệp.....	82
4.3. Một số kiến nghị nâng cao năng lực cạnh tranh cấp tỉnh của tỉnh Thái Nguyên.....	84

4.3.1. Tiếp tục thực thi các chính sách đổi mới	84
4.3.2. Nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu các cơ quan, tổ chức, đơn vị nhà nước trong việc hỗ trợ và giải quyết kiến nghị của tổ chức kinh tế trên địa bàn tỉnh.....	84
4.3.3. Thực hiện nghiên cứu, khảo sát đồng thời xây dựng cơ chế giám sát, đánh giá hậu kiểm đề xuất cải thiện môi trường đầu tư	85
KẾT LUẬN	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO	88
PHỤ LỤC	91

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Ký hiệu	Nội dung
DN	Doanh nghiệp
DNNVV	Doanh nghiệp nhỏ và vừa
DV	Dịch vụ
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
GTLN	Giá trị lớn nhất
GTNN	Giá trị nhỏ nhất
GTTV	Giá trị trung vị
MTKD	Môi trường kinh doanh
PCI	Năng lực cạnh tranh cấp tỉnh
TDMNPB	Trung du miền núi phía Bắc
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
TTHC	Thủ tục hành chính
UBND	Ủy ban nhân dân tỉnh

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Dân số tỉnh Thái Nguyên thời kỳ 2009 - 2013.....	33
Bảng 3.2: Kết quả PCI của các tỉnh thuộc khu vực miền núi phía Bắc năm 2012, 2013	36
Bảng 3.3: Kết quả PCI của Thái Nguyên qua các năm 2009 - 2013	37
Bảng 3.4: Tổng hợp kết quả các chỉ số thành phần PCI của Thái Nguyên qua các năm 2009-2013.....	38
Bảng 3.5: Tổng hợp các chỉ tiêu cấu thành chỉ số Tiếp cận đất đai và sự ổn định trong sử dụng đất tỉnh Thái Nguyên qua các năm 2009 - 2013.....	43
Bảng 3.6: Một số chỉ tiêu đánh giá tính năng động và tiên phong của lãnh đạo tỉnh Thái Nguyên năm 2013	54
Bảng 3.7: Kết quả một số chỉ tiêu Dịch vụ hỗ trợ doanh nghiệp	56
Bảng 3.8: Kết quả một số chỉ tiêu Thiết chế pháp lý.....	61